

‘Houd de jongeren langer vast’

Welke jongeren stoppen met school als ze 18 jaar zijn, geen diploma hebben en niet meer leerplichtig zijn? Wat zijn de achtergronden? Dat heeft de Universiteit Maastricht onlangs onderzocht.

MAASTRICHT

DOOR CAROLA DE BOER

De onderzoekers van de Educatieve Agenda Limburg verzamelen al jaren gegevens van scholieren. Ze meten in groep acht van het basisonderwijs en in de derde van het voortgezet onderwijs. Ook zijn er cijfers van jongeren die met school stoppen. 82 procent van de uitvallers stopt in het mbo. 18 procent in het voortgezet onderwijs. Waar is

ACHTERGROND UITVALLERS

het misgegaan? Die analyse hebben onderzoekers Ron Diris en Trudie Schils van de Universiteit Maastricht gemaakt, voor Zuid-Limburg. Maar de hoofdconclusies gelden voor de hele provincie. Wat blijkt? Meer dan de helft van de uitvallers kapt ermee in het tweede of derde jaar van het mbo. Dat zijn

opvallend vaak jongeren met een vmbo-g/t opleiding. „Ze hebben geen beeld van hun toekomst. Ze worden theoretisch opgeleid”, zegt Wim Horsch, programmamanager Voortijdig Schoolverlaten Zuid-Limburg. „Wie vmbo-basisof-kader doet, krijgt meer praktijkvakken, krijgt eerder een beeld van zijn vakmanschap. Vandaar dat een persoonlijkheidstest zo belangrijk is. Dan kan elke leerling een betere analyse van zichzelf maken.”

De groep voortijdige schoolverlaters blijkt qua kennis in groep 8 beter te scoren dan de pubers die uiteindelijk wel op school blijven. Toch zit 40 procent na drie jaar een niveau lager dan het advies van de basisschool. Dat komt voor een groot deel omdat deze jongeren minder zorgvuldig zijn, niet goed kunnen

plannen en minder doorzettingsvermogen hebben.

Ook schoolmotivatie is ver te zoeken, blijkt uit de analyse van de universiteit. Ze letten minder goed op, hebben het huiswerk niet gemaakt of vergeten regelmatig hun schoolspullen mee te nemen. Overigens geldt dit niet alleen voor de vmbo'ers, ook een aantal havisten heeft er last van. „In de eerste twee jaar op de middelbare school gaat het eigenlijk mis, zien we in de cijfers”, vertelt Diris. „Daar wordt veel meer aan de leerlingen zelf overgelaten. Ze moeten daar zelfstandiger zijn.” Een grotere betrokkenheid van de ouders zou al helpen. De uitvallers hebben weinig steun van thuis ervaren, blijkt uit onderzoek. Deze factoren zijn te beïnvloeden met de genoemde persoonlijkheids-

test, meer aandacht van ouders en een betere begeleiding van mentoren. Maar er speelt meer, weet Ans Pennartz, programmamanager Voortijdig Schoolverlaten in Noord- en Midden-Limburg. „Bijna de helft heeft psychosociale problemen, leeft in armoede of heeft last van de gezondheid. Soms zijn het jongeren die van thuis móeten werken omdat er geld nodig is. Soms willen ze niet meer naar school. En dan is er nog tien procent die gewoon vertrekt of onbereikbaar is. Daarom is het ook zo belangrijk om samen te werken met onder andere de leerplichtambtenaar en jeugdzorg. We moeten jongeren gewoon niet te snel loslaten. We moeten de risicogroep langer vasthouden. Want ze komen altijd verder in het leven mét een diploma.”